

ΙΩΑΝΝΗΣ Ε. ΤΖΑΜΤΖΗΣ
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
2023

ΕΠΩΝΥΜΟ: ΤΖΑΜΤΖΗΣ
ΟΝΟΜΑ: ΙΩΑΝΝΗΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΑΤΕΡΑ: Ευθύμιος ΤΖΑΜΤΖΗΣ
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΗΤΕΡΑΣ: Βασιλική ΤΖΑΜΤΖΗ,
το γένος ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ
ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: 23 Οκτωβρίου 1960 – ΑΘΗΝΑ

E-mail: itzamtzi@uoi.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων – Φιλοσοφική Σχολή
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας - 45110 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
E-mail: itzamtzi@uoi.gr
Τηλ.: - Γραμματεία Τμήματος: (30) 2651007231
- Γραμματεία Κοσμητείας: (30) 2651007410

A. CURSUS ΣΠΟΥΔΩΝ

1978: Αποφοίτηση από τη *Βαρβάκειο Πρότυπο Σχολή*.

Πραγματοποίησα το σύνολο των πανεπιστημιακών σπουδών μου (προπτυχιακές, μεταπτυχιακές, διδακτορικές) στο *Πανεπιστήμιο Νομικής, Οικονομίας και Κοινωνικών Επιστημών PARIS 2*, ίδρυμα το οποίο έλαβε αργότερα την ονομασία *Πανεπιστήμιο PANTHEON ASSAS - PARIS 2*.

1979-1981: «Δίπλωμα Γενικών Πανεπιστημιακών Σπουδών» [Diplôme d'Etudes Universitaires générales (D.E.U.G.)]

1982: «Απολυτήριο Πτυχίο Νομικής» [Licence en Droit]

1983: «Πτυχίο Ειδίκευσης στο Ιδιωτικό Δίκαιο» [Maîtrise de Droit Privé]

1984-1985: Μεταπτυχιακό «Δίπλωμα Εμπεριστατωμένων Σπουδών Ιστορίας των Θεσμών, Ιδεών και Κοινωνικών Πραγμάτων» [Diplôme d'Etudes Approfondies (DEA) d'Histoire des Institutions des Idées et des Faits Sociaux], αποτελούμενο από τα Μαθήματα των Πολιτικών και Διοικητικών Θεσμών της Αρχαιότητας, της Οικονομικής Ιστορίας της Αρχαιότητας και της Ιστορίας των Πολιτικών Ιδεών.

1986: «Δίπλωμα Αγγλικής Νομικής Ορολογίας» [Brevet de Terminologie Juridique Anglaise] από το *Ινστιτούτο Συγκριτικού Δικαίου των Παρισίων*.

17-2-1996: Υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής (Νομικής – Ιστορία του δικαίου και των θεσμών) [Thèse de Doctorat – Régime 1984] που εκπόνησα κάτω από την επίβλεψη του καθηγητή κ. Michel Humbert, με τίτλο «*Justice criminelle et justice populaire à la fin de la*

République romaine (149-44 av. J.-C.). Organisation judiciaire criminelle et rôle du peuple à Rome au dernier siècle de la République» [: Ποινική δικαιοσύνη και λαϊκή δικαιοσύνη στο τέλος της ρωμαϊκής *Respublica* (149-44 π.Χ.). Ποινική δικαστική οργάνωση και ρόλος του λαού στη Ρώμη κατά τον τελευταίο αιώνα της *Respublica*]. Το πόνημα βαθμολογήθηκε ομόφωνα με «Άριστα μετ' επαίνων» [Très Honorable avec Félicitations], και, έχοντας βραβευθεί ήδη ως καλύτερη σε εξέλιξη διατριβή (15-7-1987: *Legs Rubinstein de la Chancellerie des Universités attribué aux meilleures thèses en cours*), έτυχε άλλων δύο βραβεύσεων: *Prix de l'Institut de Droit Romain de Paris pour l'année 1996* (25-5-1996); *Mention de l'Université PARIS 2* (1-4-1997).

Στην διάρκεια των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών μου είχα την τύχη να διδαχθώ την Ιστορία των Θεσμών της Αρχαιότητας, και ειδικότερα της Ρώμης, από τους: Jean Imbert[†], Jean-Philippe Lévy[†], André Magdelain[†] και Blanche Parsi.

Επίσης, στο πλαίσιο των ετήσιων σεμιναρίων – διεπιστημονικών συναντήσεων του Ινστιτούτου Ρωμαϊκού Δικαίου των Παρισίων, είχα την ευκαιρία να επωφεληθώ της έκθεσης των γνώσεων ρωμαϊστών όπως οι J. Gaudemet[†], P. A. Brunt[†], C. Venturini[†], J. M. David, J. P. Coriat, F. Millar, A. W. Lintott, B. Santalucia, W. Nippel.

1989-2016: Μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

1996-1997: Υπηρέτησα τη στρατιωτική θητεία μου στην Πολεμική Αεροπορία.

Χειρίζομαι άπταιστα τη Γαλλική και πολύ καλά την Αγγλική γλώσσα. Εκφράζομαι γραπτώς στην Ιταλική και κατανοώ τη γραπτή Γερμανική γλώσσα.

B. CURSUS ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ

1998-2000: Έκτακτος (Ωρομίσθιος) Καθηγητής στην Ανώτατη Στρατιωτική Σχολή Ικάρων.

1999-2000: Σύμβαση έργου Π.Δ. 407/80 με αντιμισθία Επίκουρου Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2000- : Λέκτορας [με θητεία], Επίκουρος Καθηγητής [με θητεία] (2006), Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής (2010), Αναπληρωτής Καθηγητής (2013) και, τέλος, Καθηγητής πρώτης βαθμίδας (2017) στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με γνωστικό αντικείμενο «Ρωμαϊκή Ιστορία».

1. Διδασκαλία μαθημάτων

1998-2000: Αυτοδύναμη διδασκαλία των μαθημάτων «Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο», «Αστικό Δίκαιο» και «Στοιχεία Δικαίου», στην Ανώτατη Στρατιωτική Σχολή Ικάρων.

1999-2000, 21-6-2000 και εξής: Αυτοδύναμη διδασκαλία των μαθημάτων Ρωμαϊκής Ιστορίας, στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Διαμόρφωση, οργάνωση και διδασκαλία των μαθημάτων αυτών με ανάθεση του Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας.

2007-2009: Αυτοδύναμη διδασκαλία του μαθήματος «Ρωμαϊκή Ιστορία», στο Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας, Λογοτεχνίας και

Ελληνικού Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Αργυροκάστρου, μη απαλλασσόμενος των διδακτικών καθηκόντων μου στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

2016 και εξής: Αυτοδύναμη διδασκαλία υποχρεωτικού μαθήματος Ρωμαϊκής Ιστορίας στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αρχαίος Κόσμος: Ιστορία και Αρχαιολογία – Κατεύθυνση Αρχαίας Ελληνικής και Ρωμαϊκής Ιστορίας» του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Διδαχθέντα μαθήματα

α) Προπτυχιακά

1999-2000 [με την σύμβαση Π.Δ. 407/1980]

- Εισαγωγή στη Ρωμαϊκή Ιστορία
- Η μετάβαση από τη *Respublica* στην Ηγεμονία

2000-2023 [ως μέλος Δ.Ε.Π.]

- Εισαγωγή στη Ρωμαϊκή Ιστορία.
- Από τον Αύγουστο στους Σεβήρους. Δημιουργία και ολοκλήρωση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (27 π.Χ. – 235 μ.Χ.).
- Η ρωμαϊκή επέκταση στον Μεσογειακό χώρο (323-31 π.Χ.)
- Η πολιτική αντιπαράθεση στην Ρώμη από την εποχή των Γράκχων έως την δικτατορία του Σύλλα (133 – 81 π.Χ.).
- Οι λαϊκές συνελεύσεις της *Respublica* (509-44 π.Χ.).
- Η συνωμοσία του Κατιλίνα (63 π.Χ.).
- Ο ρωμαϊκός στρατός (από τις απαρχές της Ρώμης έως το τέλος της Ηγεμονίας).
- *Provocatio ad populum*.
- Θεσμοί της Καρχηδόνας.
- Ο Οίκος των Καικιλίων Μετέλλων.

- Γναίος Πομπήιος Μάγνος.
- Οκτάβιος Αύγουστος.
- Οι Ιουλιο-Κλαυδιανοί αυτοκράτορες.
- Η έννοια της *Libertas* στη Ρωμαϊκή κοινωνία
- Το κράτος της Ρώμης κατά την περίοδο της Ηγεμονίας (27 π. Χ. – 284 μ.Χ.).
- Οι Φλάβιοι αυτοκράτορες (69 – 96 μ.Χ.).
- Οι Ρωμαιο-Καρχηδονιακές σχέσεις.
- Ο αυτοκρατορικός θεσμός κατά την περίοδο της Ηγεμονίας (27 π.Χ. – 284 μ.Χ.).
- Το διοικητικό σύστημα των Ρωμαϊκών επαρχιών, I. Σφαιρική θεώρηση.
- Το διοικητικό σύστημα των Ρωμαϊκών επαρχιών, II. Μελέτη περίπτωσης: Η επαρχία της Ιουδαίας (66 π.Χ. – 135 μ.Χ.).
- Οι δίκες του Ιησού και του Αποστόλου Παύλου: η Καινή Διαθήκη ως πηγή για τη ρωμαϊκή διοίκηση της Εγγύς και Μέσης Ανατολής.
- Η περίοδος της Ηγεμονίας (27 π.Χ.-235 μ.Χ.): γενική επισκόπηση.
- Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας Επαφρόδιτος.
- Μάρκος Τύλλιος Κικέρων.
- Κοινωνικοί θεσμοί και πολιτικές δομές στο πλαίσιο της ρωμαϊκότητας.
- Οι πολιτικές δομές του ρωμαϊκού κράτους.
- Γάιος Ιούλιος Καίσαρ (102/100-44 π.Χ.)
- Η επαρχία Κρήτης - Κυρηναϊκής (από τη σύστασή της έως την εποχή των Σεβήρων) / Η provincia Creta – Cyrenaica (από τη σύστασή της έως το τέλος του 2ου αιώνα).
- Γεωστρατηγικά ζητήματα κατά τη ρωμαϊκή Αρχαιότητα.
- Ιστορία της Νεότερης ιστοριογραφίας σχετικά με την αρχαία Ρώμη και μεθοδολογίες προσέγγισης του αντικειμένου.

β) Μεταπτυχιακά

- Ο θεσμός της προσφυγής στο λαό (*provocatio ad populum*) κατά την περίοδο της *Respublica*.
- Η έννοια της ελευθερίας στη ρωμαϊκή σκέψη και πρακτική.
- *Imperium*: έννοια, εφαρμογές και περιορισμοί.
- Η πολιτική βία κατά τη διάρκεια της *Respublica*.
- Ρώμη και έννοια του *ius* (δικαίου).

2. Εποπτεία διπλωματικών διατριβών

Επιβλέπων καθηγητής στην εκπόνηση των διδακτορικών διατριβών από τους:

- **Σωτήριο Λέκκα**, από το 2016-17, με τίτλο διατριβής «Οι διπλωματικές σχέσεις ρωμαϊκής και περσικής αυτοκρατορίας, μέσα από τις πηγές και το αρχαιολογικό υλικό, κατά την περίοδο 235-284 μ.Χ.» [έτερα μέλη οι Παν. Αντωνόπουλος και Αικ. Λιάμπη] – **περατωθείσα και υποστηριχθείσα το 2022.**
- **Νικόλαο Οικονόμου**, από το 2016-17, με τίτλο διατριβής «Η πολιτική βία ως θεσμοποιημένος τρόπος διαίωσης της *Res Publica* (123-36 π.Χ.)» [έτερα μέλη οι Αικ. Λιάμπη και Μ. Γιούνη] – **σε εξέλιξη.**
- **Βασίλειο Σοφιά**, από το 2020-21, με τίτλο διατριβής «Η πληροφορία σε σχέση προς τη λήψη αποφάσεων στον δημόσιο βίο της αρχαίας Ρώμης (από την πρώιμη *Respublica* έως τη δυναστεία των Αντωνίνων)» [έτερα μέλη οι Αικ. Λιάμπη και Η. Κουλακιώτης] – **σε εξέλιξη.**

Κατά την μέχρι τώρα θητεία μου στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, έχω συμμετάσχει ως μέλος στις τριμελείς επιτροπές για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών των:

- **Παντελή Χαραλαμπάκη**, με τίτλο «Ιστορικογεωγραφικά της περιοχής του Ανατολικού Ευξείνου στους πρώτους αιώνες μ.Χ.» [επιβλέπων καθηγητής ο κύριος Μιχ. Κορδώσης και έτερο μέλος η κυρία Αικ. Λιάμπη] – **περατωθείσα και υποστηριχθείσα το 2008.**

- **Qiang Li**, με τίτλο «Relations between the Roman Empire and China: On the Image of the Roman Empire in Chinese Sources (1st -7th century C.E.)» [επιβλέπων καθηγητής ο κύριος Μιχ. Κορδώσης και έτερο μέλος ο κύριος Παν. Αντωνόπουλος] – **περατωθείσα και υποστηριχθείσα το 2015.**

- **Θεοδώρου Σιόντη**, με τίτλο «Αιλίου Αριστείδου, *Περί Σμύρνης*: ιστορικός και φιλολογικός σχολιασμός» [επιβλέπουσα καθηγήτρια η κυρία Αικ. Λιάμπη και έτερο μέλος ο κύριος Παν. Δουκέλλης] – **περατωθείσα και υποστηριχθείσα το 2022.**

Διετέλεσα κατ' επανάληψη μέλος Επταμελών Επιτροπών Κρίσης διδακτορικών διατριβών τόσο στο Πανεπιστήμιο όπου υπηρετώ όσο και σε υποστηριχθείσες διατριβές (διδακτορικές ή πτυχιακές) σε Πανεπιστήμια της ημεδαπής και της αλλοδαπής (ΕΚΠΑ, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Università di Lecce <"Tesi di Laurea">).

3. Αξιολόγηση μεταδιδακτορικού ακαδημαϊκού έργου

- Το 2004, ορίσθηκα από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών ως αξιολογητής μεταδιδακτορικών πονημάτων στον τομέα του επιστημονικού μου χώρου.

- Ως μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στο πλαίσιο των ακαδημαϊκών καθηκόντων που έθεσαν οι αλληλοδιάδοχες νομοθεσίες, έχω διατελέσει μέλος Τριμελών Εισηγητικών Επιτροπών, Επταμελών

Επιτροπών Κρίσης και Αξιολογητής σε εκλογές ή εξελίξεις μελών Δ.Ε.Π., σε συγγενή Τμήματα της ημεδαπής και στις Νομικές Σχολές Ε.Κ.Π.Α., Α.Π.Θ. και Δ.Π.Θ.

4. Διοικητικής φύσης καθήκοντα – εκπροσώπηση του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

2002-2003 και 2014-2015: Μέλος της Επιτροπής Εκπόνησης του Οδηγού Σπουδών (εκπροσωπώντας τον Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας).

2003, 2005, 2009: μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής για τις εκλογές Προέδρου του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και μέλος Εφορευτικής Επιτροπής για τις Πρυτανικές Εκλογές του **2010**.

Κατ' επανάληψη μέλος της Επιτροπής Φοιτητικών Θεμάτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2017-2020: Μέλος της δεκαπενταμελούς Επιτροπής του ΕΛΚΕ.

2017-2019: **Αναπληρωτής Πρόεδρος** (αιρετός) του **Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων** (ανάληψη καθηκόντων κατά την 1^η Δεκεμβρίου 2017).

2019-: Πρόεδρος της Επιτροπής Σύνταξης της Επετηρίδας «Δωδώνη», του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (συνέχιση αυτών των καθηκόντων με απόφαση της Γ. Σ. του Τμήματος για τη διετία 2023-2025).

2019-2023: **Κοσμήτωρ** (αιρετός) της **Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων** (ανάληψη καθηκόντων κατά τη 18^η Νοεμβρίου 2019) και *ex officio* Πρόεδρος του συλλογικού οργάνου της Κοσμητείας, έως σήμερα.

2019-2023: Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Διδασκαλίας Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2019-2022: Μέλος της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2017-2019: Συμμετοχή στις συνεδρίες της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ως Αναπληρωτής του Προέδρου του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

2019-: Μέλος της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με την ιδιότητα του Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής.

Αναγορεύσεις Επίτιμων Διδακτόρων και Καθηγητών

- **2013:** αναγόρευση του **καθηγητή του Πανεπιστημίου Panthéon - Assas – Paris II των Παρισίων κ. Michel Humbert** σε Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (εισήγησή μου στο Τμήμα και εκφώνηση Επαίνου κατά την Τελετή).

- **2022:** αναγόρευση της **Α. Θ. Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης κ.κ. Βαρθολομαίου** σε Επίτιμο Καθηγητή των Τμημάτων Φιλολογίας και Φιλοσοφίας, της Φιλοσοφικής Σχολής και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων εν το συνόλω (εισήγηση μου προς τα Τμήματα, σε επίπεδο Σχολής, εισήγηση στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και περιένδυση του υψηλού τιμηθέντα κατά την Τελετή).

Κατ' εντολήν αρμοδιότητες παράστασης και εκπροσώπησης

Με εντολή του τότε Προέδρου του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, καθ. κ. Β. Νιτσιάκου, μετείχα, κατά την περίοδο 2007-2009, σε τρεις συσκέψεις / συναντήσεις που αφορούσαν στην πορεία της συνεργασίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με το Πανεπιστήμιο

Αργυροκάστρου, εκπροσωπώντας το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας (1 με τις πρυτανικές αρχές του Αργυροκάστρου, 2 με τον Προϊστάμενο του συνεργαζόμενου Τμήματος και άλλους διδάσκοντες εκπροσώπους του).

Με εντολή του πρώην Πρύτανη καθ. κ. Αλμπάνη, εκπροσώπησα το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ενώπιον των Ελληνικών Προξενικών Αρχών στο Αργυρόκαστρο και παρέστην στο Πανεπιστήμιο Αργυροκάστρου κατά τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας, την 8η Φεβρουαρίου 2020.

Γ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. Μονογραφίες/βιβλία

1- *La pastio villatica. Le troisième livre du Rerum Rusticarum de M. Terentius Varro*, Paris 1985 [c. 100 σελ. δακτ.].

2- *Justice criminelle et justice populaire à la fin de la République romaine (149-44 av. J.-C.). Organisation judiciaire criminelle et rôle du peuple à Rome au dernier siècle de la République*, Thèse - Paris 1996 [723 σελ.].

3- *Libertas. Ζητήματα ελευθερίας εις το δίκαιο και τους θεσμούς της Ρώμης*, Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε. – L'Harmattan, Αθήνα / Θεσσαλονίκη / Παρίσι 2006 [XXIV + 408 σελ.] – ISBN 978-960-445-128-6.

4- *Creta Romana. Πηγές δικαίου, πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί στην Κρήτη κατά την ρωμαϊκή περίοδο (67 π.Χ. - 235 μ.Χ.)*, Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου, Χανιά 2013 [463 σελ.] – ISBN 1106-921X.

5- *Ο Μεσογειακός Κόσμος, από τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου έως τη δολοφονία του Ιουλίου Καίσαρα (323-44 π.Χ.). Συνοπτική πολιτική και θεσμική Ιστορία*, Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε., Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2014 [XIV + 293 σελ.] – ISBN 978-960-568-118-0.

6- *Finis Iuris*, Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε., Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2019 [XVI + 123 σελ.] – ISBN 978-960-568-947-6.

7- *Καρχηδών. Μελετήματα Ιστορίας και Δικαίου*, Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε., Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2023 [XXVI + 224 σελ.] – ISBN 978-960-648-7170.

8- Μετάφραση του συγγράμματος του Michel Humbert, «*Institutions politiques et sociales de l'Antiquité*», Paris 2007 = «Πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί της Αρχαιότητας», Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε., Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2012 [XVI + 613 σελ.] – ISBN 978-960-445-673-4.

Βιβλιοκρισίες των ανωτέρω πονημάτων

Libertas. Ζητήματα ελευθερίας εις το δίκαιο και τους θεσμούς της Ρώμης, Αθήνα / Θεσσαλονίκη / Παρίσι 2006: θετική βιβλιοκρισία στα Ιταλικά από τον Pierangelo Buongiorno (Αν. καθ. - Παν/μιο Salento και Macerata) στο *Quaderni Lupiensi di Storia e Diritto*, 2001, σελ. 188-191

Creta Romana. Πηγές δικαίου, πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί στην Κρήτη κατά την ρωμαϊκή περίοδο (67 π.Χ. - 235 μ.Χ.), Χανιά 2013: θετική βιβλιοκρισία στα Γαλλικά από τον Pamagiotis N. Doukellis (Πάντειο Παν/μιο) στο *Dialogues d'Histoire Ancienne*, 40, (2014), σελ. 284-285.

Ο Μεσογειακός Κόσμος, από τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου έως τη δολοφονία του Ιουλίου Καίσαρα (323-44 π.Χ.). Συνοπτική πολιτική και θεσμική Ιστορία, Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2014: θετική βιβλιοκρισία στα Γαλλικά από τον Pamagiotis N. Doukellis (Πάντειο Παν/μιο) στο *Dialogues d'Histoire Ancienne*, 41 (2015), σελ. 225-226: *À la conquête de la Méditerranée hellénistique; J. Tzamtzis, Le monde méditerranéen. De la mort d'Alexandre le Grand à l'assassinat de Jules César [323-44 av. J.-C.]. Précis d'histoire politique et institutionnelle.*

Finis Iuris, Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2019 θετική βιβλιοκρισία στα Γαλλικά από τον Pamagiotis N. Doukellis (Πάντειο Παν/μιο) στο *Dialogues d'Histoire Ancienne*, 45 (2019), σελ. 406.

2. Άρθρα

Σε εξειδικευμένα επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους

α) Ρωμαϊκού - αρχαιογνωστικού ενδιαφέροντος

- 1- «Les Grecs qui faillirent juger à Rome», *Revue Historique de Droit français et étranger*, 76 (1998), σελ. 539-556.
- 2- «Le 'salaire' de la corruption judiciaire. A propos de la clause lacunaire 'Queive merc...' de la *lex epigraphica repetundarum*», *Αρχαιολογική Εφημερίς*, 138 (1999), σελ. 67-79.
- 3- «Η προσφυγή στον λαό κατά των προστίμων του μεγάλου ποντίφηκα», *in: Τιμαί Ιωάννου Τριανταφυλλοπούλου*, Αθήνα 2000, σελ. 271-291.
- 4- «Επόψεις της αιτιότητας εις το ρωμαϊκό δίκαιο», *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 1, 2003, σελ. 289-311.
- 5- «Ο Ελληνικός Αποικισμός (8^{ος} – 6^{ος} π.Χ. αι.)», *in: Ελληνισμός και Δύση*, ΕΚΠΑ, Αθήνα 2004, σελ. 10-25
- 6- «Ελλάς και Ρώμη (509 π.Χ. – 235 μ.Χ.)», *in: Ελληνισμός και Δύση*, ΕΚΠΑ, Αθήνα 2004, σελ. 32-46
- 7- «Antoine, Cléopâtre et la Crète. A propos de Dion Cassius, 49, 32,4-5», *in: Studi sull'età di Marco Antonio, Rudiae*, 18 (2006), σελ. 355-375.
- 8- «Marcus Antonius Creticus: νικητής ή ηττημένος από τους Κρήτες;», *Πεπραγμένα Συνάντησης για το Κρητικό δίκαιο, Τάλως*, 15 (2007), σελ. 116-139.

- 9- «*Cognitio, ius gladii* και θανατώσεις Χριστιανών κατά την περίοδο της Ηγεμονίας», *in: Αλεξανδρινός Αμητός. Αφιέρωμα στη μνήμη του Ι. Μ. Χατζηφώτη*, 2, Αθήνα 2009, σελ. 543-563.
- 10- «Σκέψεις επί του ζητήματος του σκοπού του *ius*», *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 4, 2010, σελ. 289-311.
- 11- «ŠPŤM BQRTHDŠT, I. Ο τίτλος, η υφή και οι φορείς του ανώτατου αρχοντικού αξιώματος της Καρχηδόνας», *in: Πνεύματος Δώρημα Γεωργίω Π. Νάκω*, Θεσσαλονίκη 2010, σελ. 415-437.
- 12- «Les gardiens des lois de Cicéron: les censeurs dans le troisième livre du *De legibus*», *in: Carmina iuris. Mélanges en l'honneur de Michel Humbert*, Paris 2012, σελ. 733-744.
- 13- «Ποιο όνομα για το ρόδο;», *in: Αντικήνσωρ. Τιμητικός Τόμος Σπύρου Ν. Τρωϊάνου*, 2, Αθήνα 2013, σελ. 1707-1721.
- 14- «Ρωμαϊκή περίοδος: αιτιολόγηση αποφάσεων από τους δικαστές ή όχι;», *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 6Α, 2014, σελ. 617-629.
- 15- «*Suffragia nota et suffragia libera*. A propos de Cicéron, *de leg. 3,10*», *Quaderni Lupiensi di Storia e Diritto*, 4 (2014), σελ. 85-94.
- 16- «Τα όρια της σύγκρουσης των διαδίκων: από την αρχαϊκή δίκη στην *per formulam* διαδικασία»: *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 7Β, 2016, σελ. 783-798.
- 17- «Πέρα από τις εσχατιές της ρωμαϊκότητας. Παρατηρήσεις σχετικά με τη δικαιοϊστορική θεώρηση των ρωμαιο-σινικών σχέσεων»: *Δίκαιο και Ιστορία*, 2 (2016), σελ. 73-105.
- 18- «*Renovata plebs* dans la deuxième *Suasoria* de [Pseudo -] Salluste»: *Jus, ars, philosophia et historia. Festschrift für J. Strangas*, Baden-Baden / Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 745-769.
- 19- «'Μ [*Am*]. Ο λαϊκός παράγοντας στο καρχηδονιακό πολιτειακό σύστημα»: *Δίκαιο και Ιστορία*, 3 (2018), σελ. 43-63.

- 20- «Αρχαία Δίκαια, 2010-2017: ΙΙ. Μονογραφίες»: *Πρακτικά Ημερίδας ΕΛΛ. Ετ. Ιστ. Δικ. (2 Οκτ. 2016) - ΕΚΕΙΕΔ*, 48 (2018), σελ. 207-213.
- 21- «Οργάνωση και κατά χώρο διάταξη των ναυτικών δυνάμεων της αυτοκρατορικής Ρώμης (27 π.Χ.-235 μ.Χ.)»: *ΕΘΕπ*, 2/2018, σελ. 50-55.
- 22- «Autour d'un cas de *foedus* avorté: Rome et les Crétois en 70-69 av. J.-C.»: *Quaderni Lupiensi di Storia e Diritto*, 8 (2018), σελ. 23-55.
- 23- «Η διάταξη των λεγώνων στη ρωμαϊκή αυτοκρατορική επικράτεια (27 π.Χ.-235 μ.Χ.)»: *ΕΘΕπ*, 4/2018, σελ. 54-58.
- 24- «Ζῆ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς; Το *imperium* ενῶπιον του Θούλου, στη Θράκη του 221 μ.Χ.»: *Δίκαιο και Ιστορία*, 4 (2019), σελ. 89-102.
- 25- «Remarks on the Stillborn *Lex Antonia de provocatione* (44 B.C.)»: *Studies in Greek and Roman Law - Τιμητικός τόμος Ιουλίας Βελισσαροπούλου – Καράκωστα*, Athens 2020, σελ. 307-321.
- 26- «The Integration and Perception of the Roman Legal Regulations in Crete: from the Conquest of the Island to the End of the Principate (67 BCE - 235 CE)»: *Law in the Roman Provinces – 'Oxford Studies in Roman Law and Society'*, Oxford 2020, σελ. 243-266.
- 27- «*Vis abesto. L'approche fonctionnelle du thème de la violence publique dans le De Legibus*», *Dialogues d'Histoire Ancienne*, 46 (2020), σελ. 51-67.
- 28- «Η γεωστρατηγική διάσταση των Δεύτερων Μηδικών: Θερμοπύλες – Ιμέρα – Σαλαμίνα» / «The Geostrategic Dimension of the Second Persian War. Thermopylae – Himera – Salamis»: *Salamis 480 B.C.*, Ναυτικό Μουσείο Ελλάδος / Naval Museum of Greece 2020, σελ. 62-77.
- 29- «*Iudicium animi*. Παρατηρήσεις επί της σχέσης *mores – consuetudo* στον Βάρωνα»: *Ελληνική Δικαιοσύνη*, 61 (6/2020), σελ. 1807-1816.

- 30- «ŠPŤM BQRTHDŠT, II. Η λειτουργία των *šourheřim* μέσα στο Θεσμικό πλέγμα του καρχηδονιακού πολιτεύματος»: *Παρελθόντος Κατοπτρισμοί. Κείμενα προς Τιμή του Καθηγητή Γ. Παπαγεωργίου*, Αθήνα 2021, σελ. 67-91.
- 31- «What Path to Freedom? A Brief Notice on the *Italica Libertas* in 82 B.C.»: *Αρετήν την καλλίστην. Σύμμεικτα προς τιμήν Καλλιόπης (Κέλλυς) Α. Μπουρδάρα, I*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2021, σελ. 865-874.
- 32- «Η θέση της μάχης των Πλαταιών στο γεωπολιτικό πλαίσιο των Περσικών Πολέμων»: *ΕΘΕπ*, 1/2022, σελ. 14-16.
- 33- «La clavifixion dictatoriale et le renversement du cours des choses», *ΕΚΕΙΕΔ – Τόμος Επετειακός*, 51 (2022), σελ. 89-97.
- 34- «Οι ἑκατόν της Καρχηδόνας»: *Σὺν καὶ δικαστῆς ἄριστος. Σύμμεικτα εἰς μνήμην Γεωργίου Χ. Παναγιωτόπουλου*, Αθήνα 2022, σελ. 1723-1732.
- 35- «Παρατηρήσεις σχετικά με τη διάταξη *De vitanda murmuratione* στη *Rergula Ordinis dicti Templi*»: *Νομικά Πολύπτυχα*, 1 (2022), σελ. 6-29.
- 36- «Επισημάνσεις στο θέμα της Καρχηδονιακής στρατηγίας»: *Καρχηδών. Μελετήματα ιστορίας και δικαίου*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2023, σελ. 130-153 = *ΕΚΕΙΕΔ – Τιμητικός Τόμος εἰς Μνήμην Κωνσταντίνου Πιτσάκη*, Αθήνα 2023, σελ. 555-568 (προβλεπόμενη αναδημοσίευση).
- 37- «Οι πρεσβύτεροι ('παλαιοί') της Καρχηδόνας»: *Καρχηδών. Μελετήματα ιστορίας και δικαίου*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2023, σελ. 58-85.
- 38- «Η καταδίκη του Αμίλκα Ροδανού (c. 321 π.Χ.)»: *Καρχηδών. Μελετήματα ιστορίας και δικαίου*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2023, σελ. 168-181.

39- «Το διπλωματικό κείμενο συμφωνίας μεταξύ Αννίβα Βάρκα και Φιλίππου Ε' [‘Όρκος του Αννίβα’] 215 π.Χ.»: *Καρχηδών. Μελετήματα ιστορίας και δικαίου*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2023, σελ. 183-206.

40- «Η χωροταξική εικόνα της προπρωτικής Καρχηδόνας»: *Καρχηδών. Μελετήματα ιστορίας και δικαίου*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2023, σελ. 207-227.

41- «Où le hasard perd sa place: *ius augurum et comitia* dans Cicéron, *De legibus*, 2, 21 et 31-32»: *Δωδώνη* (2022) [υπό έκδοση].

β) Γενικότερου ιστορικού ενδιαφέροντος

42- «Δικαιοϊστορική θεώρηση της ελληνικής μετανάστευσης από το τέλος του 19ου έως και το πρώτο τρίτο του 20ου αιώνα»: *Από την Απειρο Χώρα στη Μεγάλη Ηπειρο*, Ιωάννινα 2016, σελ. 37-44.

43- «Η γεωστρατηγική διάσταση της δράσης του Ιωάννη Καποδίστρια»: *ΕΘΕπ*, 4/2017, σελ. 12-16.

44- «Το γεωπολιτικό πλαίσιο των γενοκτονικών εκκαθαρίσεων κατά του ελληνικού στοιχείου στον Πόντο (1914-1923)»: *ΕΘΕπ*, 1/2019, σελ. 16-18.

45- «La liberté de la Grèce et la signature de Dieu»: *The Sabre and the Law. A Legal History Gaze on the Greek War of Independence / Le sabre et le droit. Un regard d'histoire du droit sur la Révolution grecque*, Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2023, σελ. 1-9.

Σε περιοδικά ευρείας κυκλοφορίας στο κοινό

α) Ρωμαϊκού - αρχαιογνωστικού ενδιαφέροντος

1 (46)- «Ρωμαϊκό δίκαιο», *‘Ιστορικά’ Ελευθεροτυπίας*, 183 (2003), σελ. 18-23.

2 (47)- «Από την Ηγεμονία στη Δεσποτεία», *‘Ιστορικά’ Ελευθεροτυπίας*, 206 (2003), σελ. 43-49.

3 (48)- «Οι Ρωμαϊκές φυλακές», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 214 (2003), σελ. 14-21.

4 (49)- «Η πολιτική διαδρομή του Ιουλίου Καίσαρα», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 293 (2005), σελ. 6-16.

5 (50)- «Το πολιτειακό σύστημα της Ηγεμονίας», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 294 (2005), σελ. 18-21.

6 (51)- «Η νέα διοίκηση της Ρώμης», *Ίστορικά Έλευθεροτυπίας*, 294 (2005), σελ. 22-25.

β) Γενικότερου ιστορικού ενδιαφέροντος

7 (52)- «Ιστορικό του πολέμου της Κορέας και η σημασία της ελληνικής συμμετοχής»: *Πόλεμος και Ιστορία*, 88 (Οκτ. 2011), σελ. 14-21.

3. Ενδεικτικές ετεροαναφορές

[Εξαιρούνται οι ετεροαναφορές στη μετάφραση του συγγράμματος του Michel Humbert και δεν περιλαμβάνονται, επίσης, ετεροαναφορές περιεχόμενες σε ακαδημαϊκά πονήματα (προπτυχιακές και μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες ή διδακτορικές διατριβές) που εκπονήθηκαν από φοιτήτριες και φοιτητές στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων].

α) Ετεροαναφορές μονογραφιών

Αναφορές στη διατριβή *Justice criminelle et justice populaire à la fin de la République romaine (149-44 av. J.-C.). Organisation judiciaire criminelle et rôle du peuple à Rome au dernier siècle de la République*, Thèse – Paris 1996.

- **Joaquín Muñiz Coello** (Παν/μιο Huelva): «El proceso de Galba, las quaestiones y la justicia ordinaria (Roma, siglos II/I a.C.)», *L'Antiquité Classique*, 73 (2004), σελ. 109-126, παραπομπή σελ. 123.

- **Αθηνά Δημοπούλου** (Νομική Σχολή ΕΚΠΑ): «Πλειονοψηφία και Δικαιοσύνη στην αρχαία Ρώμη», στο *Ἡ τῶν πλειόνων ψῆφος κρατεῖτω, Ἡ τύχη τῆς ἀρχῆς τῆς πλειονοψηφίας ἀπό τῆ μετακλασική περίοδο ὡς τοὺς νεότερους χρόνους, Πρακτικά ἡμερίδας στὴ μνήμη Κ. Γ. Πιτσάκη*, εκδ. Ἴδρυμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, Αθήνα 2017, σελ. 49-64, σελ. 52.

Αναφορές στη μονογραφία *Libertas, Ζητήματα ἐλευθερίας εἰς τὸ δίκαιο καὶ τοὺς θεσμοὺς τῆς Ρώμης*, Πεπραγμ. Ε.Δ.Δ.Ε., 2, Αθήνα-Θεσσαλονίκη - 2006.

- **Αθηνά Δημοπούλου** (Νομική Σχολή ΕΚΠΑ), *Λεσβίων Πολιτεῖαι: Πολίτευμα καὶ δίκαιο τῶν πόλεων τῆς Λέσβου (ἀρχαῖκοί, κλασικοί, ἐλληνιστικοί, ρωμαϊκοί χρόνοι)*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα 2015, παραπομπή σελ. 458.
- **Id.**, «"Χαλκιδέας ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους ὄντας" (IG II² 44): Ἡ ἐννοία τῆς "αὐτονομίας" στὰ ἀρχαιοελληνικά ψηφίσματα», *Τιμητικός Τόμος γιὰ τὸν Καθηγητὴ Ἰωάννη Καράκωστα*, Αθήνα 2017, σελ. 243-258, παραπομπή σελ. 256.
- **Id.**, *Ρωμαϊκό Δίκαιο: ἀναδρομὴ στὶς πηγές τοῦ συγχρόνου δικαίου*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα 2019, παραπομπές σελ. 36, 59, 121.

Αναφορές στη μονογραφία *Creta Romana, Πηγές δικαίου, πολιτικοὶ καὶ κοινωνικοὶ θεσμοὶ στὴν Κρήτη κατὰ τὴ ρωμαϊκὴ περίοδο (67 π.Χ. - 235 μ.Χ.)*, Ἰνστιτούτο Κρητικῆς Δικαίου, Χανιά 2013.

- **Αθηνά Δημοπούλου**, *Λεσβίων Πολιτεῖαι: Πολίτευμα καὶ δίκαιο τῶν πόλεων τῆς Λέσβου (ἀρχαῖκοί, κλασικοί, ἐλληνιστικοί, ρωμαϊκοί χρόνοι)*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα 2015, παραπομπές σελ. 458, 474, 480, 556, 633, 643.
- **Id.**, *Ρωμαϊκό Δίκαιο: ἀναδρομὴ στὶς πηγές τοῦ συγχρόνου δικαίου*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα 2019, παραπομπή σελ. 121.

- **Ευαγγελία Αποστόλου**, *Η νομισματική ιστορία της Ρόδου τη ρωμαϊκή περίοδο. Συνοπτική έκθεση αποτελεσμάτων μεταδιδασκτορικής έρευνας – Επόπτης καθηγητής: Π. Βαλαβάνης*, ΕΚΠΑ - Αθήνα 2019, παραπομπή σελ. 17, υποσ. 47, 26.

Αναφορές στη μονογραφία *Ο Μεσογειακός Κόσμος από το θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου έως τη δολοφονία του Ιουλίου Καίσαρα (323-44 π.Χ.)*, Συνοπτική πολιτική και θεσμική Ιστορία, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2014.

- **Ε. Παπαγιάννη - Η. Αρναούτογλου - Α. Δημοπούλου - Δ. Καράμπελας - Α. Διαρμακόπουλος - Ι. Χατζάκης - Α. Χέλμης**, *Ιστορία Δικαίου*, (e-book) Αθήνα 2015, ΚΑΛΛΙΠΟΣ (Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα), παραπομπές σελ. 75, 90.
- **Αθηνά Δημοπούλου**, *Ρωμαϊκό Δίκαιο: αναδρομή στις πηγές του συγχρόνου δικαίου*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα 2019, παραπομπή σελ. 121.
- **Καλλιόπη Παπακωνσταντίνου** (Νομική Σχολή ΑΠΘ), *Συμβολή στη μελέτη των λειτουργιών της δικαστικής απόφασης στην αρχαία Ελλάδα*, Θεσσαλονίκη 2015, σελ. 219, υποσ. 593, σελ. 232, υποσ. 627, σελ. 260, υποσ. 698.
- **Id.**, *Συμβολή στη μελέτη των λειτουργιών της δικαστικής απόφασης στην αρχαία Ελλάδα. II. Η πρᾶξις*. Θεσσαλονίκη 2021, σελ. 320, υποσ. 811.
- **Id.**, «Έγκλημα στην Αππία οδό: Παράμετροι ποινικής δικαιοσύνης στην αρχαία Ρώμη, με αφορμή τον λόγο του Κικέρωνα *pro Milone*» στο: *Τιμητικός Τόμος εις μνήμην Κωνσταντίνου Πιτσάκη (Συμβολές στην Ιστορία του Δικαίου)*, 17, 2023, σελ. 405-422, παραπομπές σελ. 408, υποσ. 17, σελ. 409, υποσ. 18.

Αναφορά στη μονογραφία *Finis Iuris*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2019.

- **Αθηνά Δημοπούλου**, *Ρωμαϊκό Δίκαιο: αναδρομή στις πηγές του συγχρόνου δικαίου*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα 2019, παραπομπή σελ. 210.

β) Ετεροαναφορές άρθρων

Αναφορές στο άρθρο «Les Grecs qui faillirent juger à Rome» (1998).

- **Giusto Traina** (Σορβόννη), *Marco Antonio*, Roma / Bari 2003, σελ. 109,
- **Marie-Claire Ferriès** (Παν/μιο Grenoble Alpes) στη μονογραφία της *Les partisans d'Antoine. Des orphélins de César aux complices de Cléopâtre*, Ausonius Éditions, Pessac 2007 (επανεκτ. 2019), , παραπομπές εντός του κυρίως κειμένου σελ. 226, 385, παραπομπές σε υποσ. σελ. 103 υπ. 225, 121, υπ. 77, 226, υπ.232, 383, υπ. 552, 385, υπ. 572-573, 386, υπ. 575-576, 429, υπ. 966, 430, υπ. 967-968, 547.
- **Id.**, «L'ombre de César dans la politique du consul Marc Antoine», O. Devilliers – K. Sion-Jenkis, *César sous Auguste*, Scripta Antiqua 48, Ausonius Éditions, Bordeaux 2012, 55-72, παραπομπή εντός του κυρίως κειμένου σελ. 66, και υποσ. 51.
- **Id.** «Le venin et la République. Les Antonii et leurs partisans croqués par Cicéron» στο *A. Queyrel-Bottineau dir. Hostilité, Réprobation, Dépréciation. La représentation négative de l'autre*, Presses Universitaires de Dijon 2014, σελ. 347-368, παραπομπή εντός του κυρίως κειμένου σελ. 357 και υποσ. 2..

Αναφορά στο άρθρο «Η προσφυγή στον λαό κατά των προστίμων του μεγάλου ποντίφικα», *Τιμαί Ιωάννου Τριανταφυλλοπούλου*, Αθήνα 2000, σελ. 271-291.

- **Αθηνά Δημοπούλου**, *Ρωμαϊκό Δίκαιο: αναδρομή στις πηγές του συγχρόνου δικαίου*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα (2019), παραπομπή σελ. 121.

Αναφορές στο άρθρο «Antoine, Cléopâtre et la Crète. A propos de Dion Cassius, 49, 32,4-5», *in: Studi sull'età di Marco Antonio, Rudiae*, 18 (2006), σελ. 355-375.

- **Sabine Lefebvre** (Παν/μιο Bourgogne), «La réorganisation de la Crète après la bataille d'Actium. Le rôle de M. Nonius Balbus, patron de province», *Ktéma*, 38 (2013), σελ. 249-272, παραπομπή σελ. 262.
- **Caroline Carrier – François Chevrollier** (Λούβρο και CNRS UMR 8167 Orient et Méditerranée) «Définitions chronologiques et géographiques des frontières de la province de Crète-Cyrénaïque au Ier s. a.C. : l'apport des sources textuelles et numismatiques», στο (2016), παραπομπές εντός του κυρίως κειμένου σελ. 73-74.
- **Ευαγγελία Αποστόλου**, *Η νομισματική ιστορία της Ρόδου τη ρωμαϊκή περίοδο. Συνοπτική έκθεση αποτελεσμάτων μεταδιδακτορικής έρευνας – Επόπτης καθηγητής: Π. Βαλαβάνης*, ΕΚΠΑ - Αθήνα 2019, παραπομπή σελ. 17, υποσ. 47, 26.

Αναφορά στη συμβολή «The Integration and Perception of the Roman Legal Regulations in Crete: from the Conquest of the Island to the End of the Principate (67 BCE - 235 CE)»: *Law in the Roman Provinces – 'Oxford Studies in Roman Law and Society'*, Oxford 2020, σελ. 243-266.

- **Sergio España- Chamorro** (Παν/μιο Sapienza της Ρώμης), στο άρθρο «Procurator Campaniae and the 'Lands of Capua' on Crete», *Ann. Brit. Sch. Athens*, 116 (2021), σ. 377-397 [<https://www.cambridge.org/core/journals/annual-of-the-british->

school-at-athens/article/abs/procurator-campaniae-and-the-lands-of-capua-on-crete].

Αναφορά στο άρθρο «Cognitio, ius gladii και θανατώσεις Χριστιανών κατά την περίοδο της Ηγεμονίας», *Αλεξανδρινός Αμητός. Αφιέρωμα στη μνήμη του Ι. Μ. Χατζηφώτη, Β*, Αθήνα (2009), σ. 543-563, παραπομπή σε:

- **Αθηνά Δημοπούλου**, *Ρωμαϊκό Δίκαιο: αναδρομή στις πηγές του συγχρόνου δικαίου*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα (2019), παραπομπές σελ. 121, 202.

Αναφορά στο άρθρο «Ρωμαϊκή περίοδος: αιτιολόγηση αποφάσεων από τους δικαστές ή όχι», *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 6Α (2014), σ. 617-629.

- **Αθηνά Δημοπούλου**, *Ρωμαϊκό Δίκαιο: αναδρομή στις πηγές του συγχρόνου δικαίου*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα (2019), παραπομπή σελ. 202.

Αναφορά στο άρθρο «Τα όρια της σύγκρουσης των διαδικών: από την αρχαϊκή δίκη στην per formulam διαδικασία»: *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 7Β (2016), σ. 783-798.

- **Αθηνά Δημοπούλου**, *Ρωμαϊκό Δίκαιο: αναδρομή στις πηγές του συγχρόνου δικαίου*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα (2019), παραπομπή σελ. 202.

Αναφορά στο άρθρο «Σκέψεις επί του ζητήματος του σκοπού του ius», *Πεπραγμένα Ε.Ε.Δ.Δ.Ε.*, 4 (2010), σ. 289-311.

- **Αθηνά Δημοπούλου**, *Ρωμαϊκό Δίκαιο: αναδρομή στις πηγές του συγχρόνου δικαίου*, Εκδόσεις ΕΥΡΑΣΙΑ, Αθήνα (2019), παραπομπή σελ. 210.

Αναφορά στην ανακήρυξη, το 2013, Επίτιμου Διδάκτορα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων του ομότιμου Καθηγητή Ρωμαϊκού Δικαίου στο Paris II κ. Michel Humbert, σε **Αθηνά Δημοπούλου**, «Δίκαια της Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας, 2010-2017: I. Ερευνητική δραστηριότητα», Ε.Κ.Ε.Ι.Ε.Δ., 48, 2018, σελ. 201-205, παραπομπή σελ. 203.

4. Συγγραφή προλόγων και κριτικών σημειωμάτων

Πρόλογοι, τέσσερεις, στο έργο του William George De Burgh, *Η κληρονομιά του Αρχαίου κόσμου (The Legacy of the Ancient World)*, 4 τόμ. (μτφρ. Π. Ροδάκη), Εκδόσεις Μένανδρος, Αθήνα 2011, τ. I, σελ. 17-19, τ. II, σελ. 15-19; τ. III, σελ. 15-19; τ. IV, σελ. 15-17.

Προεισαγωγικό Σημείωμα στο έργο του Michel Humbert, *Institutions politiques et sociales de l'Antiquité*, Paris 2007 = *Πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί της Αρχαιότητας*, Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2012, σελ. V-VII.

Πρόλογος / Préface στο συλλογικό έργο *Αρετήν την καλλίστην. Σύμμεικτα προς τιμήν Καλλιόπης Α. Μπουρδάρα*, Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2021, σελ. VI-XIII.

Πρόλογος στο βιβλίο της Αγγελικής Σπ. Μάρου, *Μονές των Ιωαννίνων κατά το δεύτερο ήμισυ του 19ου αιώνα. Γαιοκτητικό καθεστώς, διοίκηση και οικονομία*, Αθήνα 2021.

Προλογικός Χαιρετισμός στον συλλογικό τόμο *Θρησκεία και Μυθολογία στον Ρωμαϊκό Κόσμο*, Πρακτικά του 10ου Πανελληνίου Συμποσίου Λατινικών Σπουδών (Ιωάννινα 2-4/9/2020) Ιωάννινα 2021, σελ. XXXVII-XXXVIII.

Προλογικό Σημείωμα στο βιβλίο της Καλλιόπης (Κέλλυς) Α. Μπουρδάρα, *Ευρυτανικά Ατακτα*, Αθήνα 2022, σελ. 7-8.

Προλογικό Σημείωμα στο βιβλίο του Ελευθέριου Π. Περωτή, *Διαθήκες Κορώνης Μεσσηνίας της Οθωνικής περιόδου. Παραδοσιακές δομές και αστικός εκσυγχρονισμός*, Ιωάννινα 2023, σελ. 13-14 (έκδοση της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής, υπό την αιγίδα των Γ.Α.Κ. Μεσσηνίας και με χορηγία του Μανιατακείου Ιδρύματος).

Introductory Note / Note Introductive στο συλλογικό έργο *The Sabre and the Law. A Legal History Gaze on the Greek War of Independence / Le sabre et le droit. Un regard d'histoire du droit sur la Révolution grecque*, Sakkoulas Publications, Athens / Thessaloniki 2023, σελ. XI-XIV (έκδοση με συνεργασία της Ενώσεως Διοικητικών Δικαστών και της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής).

4. Επιμέλεια - Έκδοση συλλογικών έργων

Επιστημονική επιμέλεια κειμένου μαζί με τον Γ(εώργιο) Δ(οντά), στο τετράτομο έργο του William George De Burgh, *Η κληρονομιά του Αρχαίου κόσμου* (μτφρ. Π. Ροδάκη), Εκδόσεις Μένανδρος, Αθήνα 2011.

Επιμέλεια και έκδοση, μαζί με τους συναδέλφους Χρήστο Σταυράκο και Παναγιώτη Αντωνόπουλο, του συλλογικού έργου με τίτλο «*ΑΡΕΤΗΝ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΣΤΗΝ. Σύμμεικτα προς τιμήν Καλλιόπης (Κέλλυς) Α. Μπουρδάρα - Mélanges en l'honneur de Kalliope (Kelly) A. Bourdara*», 2 τόμοι (105 μελετήματα), Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε., Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2021– ISBN 978-960-648-343-1.

Επιμέλεια και έκδοση του συλλογικού έργου με τίτλο «*The Sabre and the Law. A Legal History Gaze on the Greek War of Independence / Le sabre et le droit. Un regard d'histoire du droit sur la Révolution grecque*», Sakkoulas Publications, Athens / Thessaloniki 2023 – ISBN 978-960-648-688-3.

Δ. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Πρόγραμμα «Ελληνισμός και Δύση» [περατωθέν]

Συμμετοχή με δύο άρθρα στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης, με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως (διαδικτυακής) εκπαίδευσης, «Ελληνισμός και Δύση» του Πανεπιστημίου Αθηνών. Τα άρθρα έτυχαν έντυπης δημοσίευσης, παρουσιαζόμενα από τον Εκδότη με τη μορφή «μαθημάτων».

2. Πρόγραμμα «Το Κρητικό Δίκαιο στη Ρωμαιοκρατία» - «Creta Romana» [περατωθέν]

Ανάθεση έρευνας σχετικά με «Το Κρητικό Δίκαιο στη Ρωμαιοκρατία» και εκπόνησης μονογραφίας με τίτλο «Creta Romana. Πηγές δικαίου και θεσμικό σύστημα στην Κρήτη κατά την ρωμαϊκή περίοδο (67 π.Χ. - 235 μ.Χ.)» από το Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου [περατωθείσα το 2013].

Ε. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ – ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

1. Συμμετοχή με ανακοίνωση σε συνέδρια, ημερίδες, ανώτερα φροντιστήρια

1- «Κικερωνικοί νομοφύλακες: οι *censores* στο τρίτο βιβλίο του *De legibus*»: Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Νόμοι του Πλάτωνος», ΕΚΠΑ, Αθήνα 2001.

2- «Το πρόβλημα της θεσμικής δυσλειτουργίας της Ύστερης *Respublica*»: Ε' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2001.

3- «Η αντιμετώπιση της αιτιότητας εις το Ρωμαϊκό Δίκαιο»: Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2002-2003, Αθήνα 2003.

- 4- «Η πολιτική θέση των αδελφών Antonii μετά την δολοφονία του Ιουλίου Καίσαρα»: Α' Επιστημονική Ημερίδα Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας - Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2005.
- 5- «Ζητήματα ελευθερίας εις το Ρωμαϊκό δίκαιο»: Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2004-2005, Αθήνα 2005.
- 6- «Marcus Antonius Creticus: νικητής ή ηττημένος από τους Κρήτες;»: Συνάντηση για το Κρητικό δίκαιο, Χανιά 2005.
- 7- «Ο σκοπός του δικαίου στη Ρωμαϊκή σκέψη», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2006-2007, Αθήνα 2007.
- 8- «Παρατηρήσεις σχετικά με τους ανώτατους άρχοντες της καρχηδονιακής πολιτείας»: Β' Δημερίδα του Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας - Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2010.
- 9- «Η *regula iuris* σε σχέση με την αρχέγονη έννοια του *ius*»: ΙΓ' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2010.
- 10- «Η αιτιολόγηση των δικαστικών αποφάσεων στο Ρωμαϊκό δίκαιο», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2012-2013, Αθήνα 2012.
- 11- «Από τον Αύγουστο στον Σωτήρα»: ΙΕ' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2012.
- 12- «Η σύγκρουση των διαδίκων στην αρχαϊκή και προαιτωρική δίκη», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2010/2014, Αθήνα 2013.
- 13- «Οι ρωμαιο-σινικές σχέσεις κάτω από το πρίσμα της ιστορίας του δικαίου»: ΙΗ' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2015.

- 14- «Το θέμα της βίας στο *de legibus* του Κικέρωνα»: Συνέδριο με θέμα «Μορφές βίας στον αρχαίο κόσμο», Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 2015.
- 15- «Intégration et perception de la règle de droit romaine en Crète, de la conquête de l'île à la fin du Principat (av. J.-C. - 235 ap. J.-C.)», Διεθνές Συνέδριο *Law in the Roman Provinces*, Hörsaalgebäude des Exzellenzclusters "Religion und Politik", Münster 2016.
- 16- «Remarks on the Stillborn *Lex Antonia de provocazione* (44 B.C.)»: προς τιμήν της ομότιμης καθηγήτριας Ιουλίας Βελισσαροπούλου – Καράκωστα με θέμα «Δίκαια της ελληνικής και ρωμαϊκής αρχαιότητας», ΕΚΠΑ, Αθήνα 2016.
- 17- «Ο λαϊκός παράγοντας στο καρχηδονιακό πολιτειακό σύστημα»: ΙΘ' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2016.
- 18- «Ένας εργολάβος, μια οικοδομή κι ένας σεισμός», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2017-2018, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων - Αθήνα 2017.
- 19- «*Ius augurum et comitia* dans Cicéron, *De legibus*, 2, 21 et 31-32», Διεπιστημονικό Φροντιστήριο Φιλοσοφίας και Ιστορίας του Δικαίου 2017-2018, Casa d'Italia - Αθήνα 2017.
- 20- «Ζή Αλέξανδρος ό βασιλεύς; Το *imperium* ενώπιον του θρόνου, στη Θράκη του 221 μ.Χ.» : Κ' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2017.
- 21- «Οι πρεσβύτεροι της Καρχηδόνας»: ΚΑ' Συνάντηση Ιστορικών του Δικαίου, Κομοτηνή 2019.
- 22- «Αξιολόγηση της αποτύπωσης στα ρωμαϊκά νομικά κείμενα της γυναικείας βιωματικής πραγματικότητας»: *Γυναίκες και Δίκαιο: από την Αρχαιότητα στη Νεωτερικότητα*, Διεθνής Ημερίδα Ε.Ε.Ι.Δ., Θεσσαλονίκη 2022.

23- «*Le dualisme conceptuel ius/fas sous un regard sévillan*»: Η φιλοσοφία ως αίρεσις βίου στις λόγιες παραδόσεις από την Αρχαιότητα έως τον Μεσαίωνα (Ελληνισμός, Ιουδαϊσμός, Χριστιανισμός) / *Philosophy as a way of life: the reception of an idea in intellectual traditions from Antiquity to the Medieval period (Hellenism, Judaism, Christianity)*, Διεθνές Συμπόσιο Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 9 Ιουνίου 2022.

2. Διαλέξεις

α) Ρωμαϊκού και γενικότερα αρχαιογνωστικού ενδιαφέροντος

24- «Μάρκου Αντωνίου αποχαιρετισμός Ιουλίου Καίσαρος»: Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία 1997.

25- «Το σύστημα της λαϊκής δικαιοσύνης μέσα στο πλέγμα των θεσμών της *Respublica*»: ΕΚΠΑ - Νομική Σχολή, Σεμινάρια Μεταπτυχιακών σπουδών Ιστορίας του Δικαίου, Αθήνα 1998.

26- «*Iudex corruptus*: η δωροδοκία δικαστού στη Ρώμη»: Ίδρυμα Γουλανδρή – Χόρν, Αθήνα 1999.

27- «*Suffragia nota et suffragia libera. A propos de Cicéron, De leg., III,10*»: Ινστιτούτο Ρωμαϊκού Δικαίου των Παρισίων, Παρίσι 2006.

28- «Greek and Roman Scholarship after Alexander the Great»: Διάλεξη για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου της Washington, Ιωάννινα 2011.

29- «Έλληνες και Ρωμαίοι: συγκλίσεις και αντιθέσεις», Δημοτικό Πανεπιστήμιο Περιστερίου, Περιστερί 2011.

30- «Τα ρωμαϊκά δικαστήρια κατά την περίοδο της *Respublica*»: ΕΚΠΑ - Νομική Σχολή, Σεμινάρια Μεταπτυχιακών σπουδών Ιστορίας του Δικαίου, Αθήνα 2012.

- 31- «Το θεσμικό σύστημα της Καρχηδόνας»: ΕΚΠΑ - Νομική Σχολή, Σεμινάρια Μεταπτυχιακών σπουδών Ιστορίας του Δικαίου, Αθήνα 2014.
- 32- «*Cognitio, ius gladii. Aspects de l'évolution de la iurisdictio et de la cognitio des gouverneurs de province sous le Principat*»: Σεμναριακό Μάθημα στο 2ο έτος του Μεταπτυχιακού κύκλου Σπουδών (Master 2) της Νομικής Σχολής του Παν/μίου *Paris II*, Παρίσι 2014.
- 33- «*Un cas de foedus avorté: Rome et les Crétois en 70-69 av. J.-C.*»: *Ινστιτούτο Ρωμαϊκού Δικαίου – Paris II*, Παρίσι 2015.
- 34- «Η δίκη του Ραβίριου (63 π.Χ.): οι μεταβλητές μιας ποινικής διαδικασίας ως όπλα πολιτικής αντιπαράθεσης», Διάλεξη στο πλαίσιο του Ανοικτού Μαθήματος «Ιστορικές Δίκες», Νομική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2016.
- 35- «Η δίκη του Ιησού», Διάλεξη, μαζί με την καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ κυρία Μαρία Γιούνη στο πλαίσιο του Ανοικτού Μαθήματος «Ιστορικές Δίκες», Νομική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2017.
- 36- «Η εξέλιξη της διαδικασίας από την αρχαϊκή στην προαιτωρική δίκη»: Σεμναριακό Μάθημα στο 2ο έτος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορία του Δικαίου της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2017.
- 37- «Δίκαιο Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου: Παραδείγματα αιτιολόγησης αποφάσεων σε διαιτησίες του 2ου π.Χ. αιώνα», ΕΚΠΑ - Νομική Σχολή, Σεμινάρια Μεταπτυχιακών σπουδών Ιστορίας του Δικαίου, Αθήνα 2018.
- 38- «Νόμος και *lex* στη ρωμαϊκή σκέψη»: Σεμναριακό Μάθημα στο 1ο έτος του Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορία του Δικαίου της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2018.

39- «Η ρωμαϊκή διοίκηση της επαρχίας Ιουδαίας και τα ζητήματα ποινικής δωσιδικίας»: Διαδικτυακή Εκδήλωση της Ελληνικής Εταιρείας Ιστορίας του Δικαίου, 2021.

40- «Ρωμαϊκό ποινικό δίκαιο, ιστορική εξέλιξη»: Σεμιναριακό Μάθημα στο 2ο έτος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορία του Δικαίου της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ, Κομοτηνή 2022.

41- «Τα όρια της επιρροής του ρωμαϊκού δικαίου στον Κανόνα των Ναϊτών ιπποτών»: Διάλεξη στην Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών, Ιωάννινα 2022.

β) Ιστορικο-στρατιωτικού ενδιαφέροντος

42- «Ιστορικό του πολέμου της Κορέας και η σημασία της ελληνικής συμμετοχής»: Πολεμικό Μουσείο, Αθήνα 2005.

43- «Το ανθρώπινο δυναμικό στην εξέλιξη του Αεροπορικού Όπλου: ενθουσιασμοί και ανασταλτικοί παράγοντες»: Επίσημη Εκδήλωση για τα ογδόντα χρόνια από την ίδρυση της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας, Πολεμικό Μουσείο, Αθήνα 2010.

44- «Στη μνήμη των πεσόντων Ηπειρωτών αεροπόρων»: Λέσχη Αξιωματικών Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2012.

45- «Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης ως στρατηγικός νους και η μάχη της Αράχωβας»: Αράχωβα 2016.

46- «Η γεωστρατηγική διάσταση της δράσης του Ι. Καποδίστρια»: Λέσχη Αξιωματικών Ενόπλων Δυνάμεων, Αθήνα 2017.

47- «Από την αρχαία Δαυλίδα στη σημερινή Δαύλεια»: Μέγαρο Μουσικής, Αθήνα 2018.

48- «Δύο βδομάδες δρόμος για την Ελευθερία»: Επέτειος Απελευθέρωσης των Σαλώνων - Άμφισσα 2018.

γ) Ειδικού Ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος

49- «Veritatem Antiquitatis Quaerere : Le parcours académique de Michel Humbert»: Υπουργείο Εξωτερικών, Αθήνα 2013.

50- «Έπαινος προς Michel Humbert»: Αναγόρευση του Γάλλου καθηγητή σε Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2013.

51- «Έπαινος προς Καλλιόπη Α. Μπουρδάρα»: Παρουσίαση των *Σύμμεικτων προς Τιμή* της εν λόγω Ομότιμης καθηγήτριας της Νομικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών - Αίθουσα Τελετών, 2021.

ΣΤ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΥΦΗΣ

- Μέλος της *Εταιρείας Ρωμαϊκών Σπουδών* από το 1989, με θητεία στο Διοικητικό Συμβούλιο, υπό την προεδρία του Κ.Τρυπάνη, κατά την περίοδο 1991-1994.

- Τακτικός Εταίρος, ισόβιος, της *Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας* από το 1997.

- Μέλος της *Ελληνικής Εταιρείας Δικαιοφιλοσοφικής και Δικαιοϊστορικής Ερεύνης* από το 2004.

- Μέλος της *Ελληνικής Εταιρείας Ιστορίας του Δικαίου* από το 2010 – Πρόεδρος (με τριετή θητεία) από 30 Οκτωβρίου 2022.

- Μέλος της *Αεροπορικής Ακαδημίας Ελλάδος* από το 2011.

Z. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Το 2010, συμμετείχα στην τριμελή επιτροπή διοργάνωσης της Β' Επιστημονικής Δημερίδας του Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας.

Το 2021, μετείχα *ex officio* στην Επιτροπή Διοργάνωσης του Γ' Συνεδρίου για το Αρχαιολογικό Έργο στη Βορειοδυτική Ελλάδα και τα Νησιά του Ιονίου, Ιωάννινα, 19-22 Ιανουαρίου 2022.

Το 2023 (-2024), ως Πρόεδρος της *Ελληνικής Εταιρείας Ιστορίας του Δικαίου*, μετέχω (μνημονεύοντας πρώτη την ιδιότητά μου ως Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων) στη διοργάνωση του Σεμιναρίου Ιστορίας του Δικαίου, το οποίο διεξάγεται στην Ακαδημία Αθηνών, σε συνεργασία με τις τρεις Νομικές Σχολές της χώρας (ΕΚΠΑ, ΑΠΘ, ΔΠΘ) και το Κέντρο Ερεύνες της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου, της Ακαδημίας.
